

List 1.

NOVICE

Tečaj XXXIV.

gospodarske, obrtniške in narodne

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrto leto 1 gold.; pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrto leto 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 5. januarja 1876.

O b s e g: Novice svojim prijateljem ob novem letu. — Navod za pridelovanje lanu in prediva po Belgiskem načinu. — Našim gospodinjam nekaj za novo leto. — Postava o stavbah na Kranjskem. (Dalje.) — Slovansko slovstvo. — Bosniški renegati. — Mati ga izdá. (Dalje.) — Naši dopisi. — Novičar.

„Novice“ svojim prijateljem ob novem letu.

Z današnjim listom pričnó „Novice“ svoj 34. tečaj. Celó malo listov v vsej Avstriji je, ki so, kakor one, doživeljali toliko let, a svojim načelom zmirom nepremakljivo zvesti ostali, nikdar nikoli plašča obračaje po spremnih politiškega ali verskega vremena, sicer pa niti slepe niti gluhe bile za vse to, kar zahteva pravi in zdravi napredek.

Med tem, ko se omehkužena in spridena zapadna Evropa v bolnostnih nasledkih prenasitenega vžitka zvija, z nervozno nemirnostjo od principa do principa peha, in z mrzlično poželjivostjo po novotarijah hlepí, ostane si program pravega Slovence vedno enak, ker je zidan na trdno skalo naše svete vere, na zdrave nazore, in na prave želje in potrebe našega naroda.

Z obema očesoma gledamo in vidimo veliko revo in trpljenje našega kmeta, — vidimo z žalostjo, kako zapuščen in zanemarjen je ta prvi vseh stanov od tiste strani, ki ima vlast v rokah, in ki je poklicana, skrbeti za blagor države, toda važnosti kmetiškega stanu ali ne umeje ali jo prezira. Volje smo tedaj tudi zanaprej, delati s svojimi slabimi močmi za napredek našega kmetijstva.

Kakor doslej, bomo vedno imeli pozornost svojo obrnjeno na korist in napredek vsega našega naroda in ne opustili nobene prilike, kjer utegnemo z veseljem svoj glas povzdigniti za pravice in koristi njegove. Poznamo sicer svoj težki položaj, svoje slabe sile in moč sovražnikov naših; a vero imamo v moč hrave, pravičnih idej, v zvestobo in značajnost naših somišljenikov, najbolj pa v milost in pravičnost previdnosti Božje, katera je konečno vedno še pravični stvari podelila zmago.

Dvoje je, kar rodoljubom slovenskim, prijateljem svojim, posebno polagamo na srce: potrpimo in delajmo.

Potrpežljivost premaga vse ovire; zvestoba v načelih je potrpežljivost, nevtrujeno delo tudi potrpežljivost, žrtve in muke za dobro stvar tudi so potrpežljivost. Da resnico povemo: naša potrpežljivost bila je premajhna dosedaj. Koliko neki jih je, ki so bili pripravljeni trpeti za blagor domovine, in koliko jih je, ki so več žrtvovali, nego to, kar jih ni bolelo? Koliko jih je, ki so vstrajno delali, in ki še delajo, brez pogleda na dosedanje drobni sad, v zaupanji na milost in blagoslov iz nebes? Kako se hočejo hvaliti oni, da svojo domovino ljubijo, ki nič ne žrtvujejo, nič ne dela? Vera brez dejanj je mrtva, in ljubezen brez dejanj je mrtva. Zakrožiti včasih katero „na slavo Slavjanstvu“ ali piti „rujno vince“ na „korist domovine“, to ne pravi se delati za-njo!

Zabititi pa na dalje ne smemo, da je naše delo dvojno: prvo delo je zidanje, drugo delo je boj. Podobni smo Izraelcem, ki so zidali hram Božji, a sovražni narodi so jih z orožjem napadali pri tem delu. Tačas so Izraelci z eno roko zidali, v drugi pa imeli so meč, da so z njim odvračali sovražne napade. Tako zidamo mi našemu narodu hram omike in blagostanja, a ob enem se nam je braniti sovražnim narodom, ki jim je naše delovanje skozi in skozi zoperno, ker so polni napuha, gospodožljnosti in sovraštva do nas. Al zarad tega nikar ne obupajmo, ampak delajmo, oklenimo se pravice in držimo načel naše sv. vere, in vsi navali naših vragov kakoršnega koli tabora zdrobili se bodo nad skalo, na katero je pravica zidana.

Potlačimo srd in razdirajočo strast v svojem srcu, in spremenimo jo v vstrajno delo; in rastlo bode drevo našega upa, in v zrak kipel bode hram našega materialnega in duševnega življenja na začudenje in poniranje protivnikov naših.